

Fládrování

Josef Sýkora, Jirkov tel: 603 934 315

Příprava podkladové plochy:

Pokud je podkladová plocha opatřená lakem, musí být lak odstraněn. Ostatní nátěry stačí zdrsnit, přebrousit (smirkové plátno č. 100).

Příprava podkladové barvy:

Jako podkladový nátěr doporučuji barvu (Eternal 01) bílá matná, kterou můžeme natónovat jakoukoli tónovací barvou vodou ředitelnou – tónujeme vždy do nejsvětějšího tónu kresby.

Takto připravenou barvu nanese na podkladovou plochu (stříkáním, štětcem, houbičkou). Při nanášení štětcem nebo houbičkou barvu roztíráme vždy po směru předpokládané kresby.

Příprava fládrovací barvy:

Na fládrovací barvu doporučuji (HET color 0100 + plavená křída v poměru 1:1 + jakákoli vodou ředitelná tónovací barva, kterou jsme použili při tónování podkladového nátěru) – vytvořte kašovitou směs, pro ředění se použije pivo jako klíždlo. Čím bude fládrovací barva řidší, tím bude výsledná kresba kontrastnější a naopak hustší barva obraz změkčí .

Nanášení fládrovací barvy:

Fládrovací barvu nanášíme vždy po směru předpokládané kresby a to štětcem nebo houbičkou. Plochu natřeme jen tak velkou, kterou stačíme s válečkem setřít před zaschnutím. Velké plochy natíráme v pruzích a postupně je fládrovacími pomůckami stíráme.

Lakování:

Doporučuji lak (Sportakryl 0000) – při nanášení štětcem nebo houbičkou roztíráme vždy ve směru kresby. První nátěr provádějte vždy řídkým lakem (trenkem). Silnější vrstva laku nám zajišťuje větší odolnost proti otěru.

Práce s válečkem:

Na předem připravenou rovnou plochu naneste fládrovací barvu (odstavec příprava fládrovací barvy) a to štětcem nebo houbičkou. Silnější vrstva barvy vytvoří větší plastičnost (vhodné pro obložení, dveře, skříně), slabší vrstva barvy je vhodná pro kuchyňské linky a tam, kde dochází k častému otírání. Při fládrování malých ploch držíme fládrovací váleček za madla oběma rukama, při fládrování větších ploch (dveře, skříně a pod.) zasuneme váleček do držáku.

Nastavení válečku:

Šířka kresby je závislá na poloze středu válečku (nejmenší kružnice) k fládrovací podložce. Čím blíže bude střed válečku k podložce, tím tím bude kresba užší a naopak, čím bude střed dále od podložky, tím bude kresba širší. Váleček kreslí po celém obvodě, kromě středu a spoje. Doporučuji vždy vyzkoušet na pomocné ploše.

Vytvoření fládrů:

Jestliže máme natřenou plochu fládrovací barvou a váleček nastavený, přitiskneme váleček na plochu a plynulým posouváním a pootáčením válečku barvu stíráme. Při rychlejším pootáčení válečkem bude kresba kratší a naopak, při pomalejším bude kresba delší. Válečkem pootáčíme kývavým pohybem . **Doporučuji vyzkoušet na pomocnou plochu.**

Doporučení firmy Valex Hradec Králové, mobil: +420 737 373 021:

Použití přírodní houby na fládrování:

- Přírodní houba je:
- znovupoužitelná
  - ekonomická
  - s dlouhou životností
  - savá

Tipy pro použití:

Máčejte přírodní houbu tak dlouho ve vodě, až houba dosáhne svoji plnou velikost. Potom ji vyždímejte tak, aby byla ještě trochu vlhká.

Houbový efekt se nápadně a jasně projeví s olejovými barvami, zatímco s latexovými barvami dává spíše splývavý, mlhavý „oblačný“ obraz. Chcete-li dosáhnout průhledný, mramoru podobný efekt, použijte nelépe nátěr na olejové bázi.

Nejprve byste měli vlhkou houbu namočit do barvy a na nějakém listu papíru tak dlouho testovat, až budete moci dosáhnout jasně žádaný efekt. Tento postup byste měli opakovat při použití každé nové nátěrové hmoty.

Pracujete-li dvoubarevně, dosáhnete nejlepšího efektu, když nanesete nejdříve tmavší barvu. Při nanášení první barvy dbejte na to, abyste nanášeli obtisky rovnoměrně pokud možno ve větších odstupech od sebe. Když bude tato první vrstva suchá, nanášejte druhou světlejší nátěrovou hmotu v malých odstupech od sebe, abyste vyplnili mezery a částečně přemalovali tmavou barvu. Tato technika propůjčí vznikajícímu obrazu víc hloubky.

Možnému opakování obtiskované kresby můžete zabránit tím, že měníte polohu houby v ruce. Během práce by se měla houba často a důkladně vyprat.

Valex Hradec Králové, dodavatel pomůcek pro fládrování:

Vytírací technika (fládrování, žilkování) – imitace dřev

Postup práce:

Podklad se napustí (penetruje), vytmelí, přebrousí, zhotoví se podkladový nátěr. Tento nátěr nemá být lesklý, vybírá se odstín smrku 1000 nebo 6003, světlý dub 6050, tmavý dub 6600, stříbrný dub 1810. Na tento podklad se nanese houbou rovnými tahy lazurovací barva, klížená pivem nebo dextrinem (lepší je žlutý, protože je pružnější). Za stáلهo tahu za držadlo a současně s pomocí palce váleček brzdí a zároveň se nechává velmi mírně otáčet. Rovné žilky se vytahují hřebeny různé hustoty nebo kořeny plochého štětce, rozhánějí se fládrovacím kartáčem, jezevčíkem, malířskou štětkou nebo rozhaněčem. Potom se trenkuje (řídský lak) a lakuje. Doporučuje se hliníkový plech o rozměrech asi 1 x 0,4 m pro trénování a nacvičení široké škály možností, které umožňují naše fládrovací válečky s využitím Vaší šikovnosti. Fládrování by se mělo provádět v chladnějším prostředí, které ulehčuje práci.

Tiskací technika (vymývací) – imitace dřev

Popis:

Na připravený podklad (viz. Vytírací technika) se nanese rovnými tahy houbou potřebný tón lazury klížené pivem nebo dextrinem. Plochu rozpracujeme jemným molitanovým válečkem a uhladíme jezevčíkem, nebo rozhaněčem. Vzor dřeva se tiskne fládrovacím válečkem s regulovatelnou vidlicí se suchým molitanovým válečkem. Rozhání se jezevčíkem, nebo rozháníme rozhaněčem (viz. fládrovací souprava), dále trenkujeme a lakujeme.

Pomůcky na fládrování

- 1) Molitanový váleček jemný –
Slouží k vysoušení podkladu a vytvoření figury, aby se neutvořily kaňky, ke zjemnění žilek a k zesvětlení.
- 2) Molitanový váleček hrubý –
Se používá na rozhánění lazury do jemna, dále přípravy stejnoměrného podkladu, ke zhotovení mahagonu, k roztupování žilek jasanu a různých mramorů.
- 3) Chlupatý váleček (bezešvý) –
U fládrování se používá ke zjemnění podkladu, žilek a k lakování.

4) Molitanový váleček superhrubý –

Je vhodný pro vytváření různých ok a oček, na lakování mramorů jemně zabarveným lakem (bílý email) docílí se tak nestejně lakovaných ploch a tím i kamených lomů mramorů.

Fládrování: postup práce (na připraveném podkladě)

Mramor – váleček č. 94 (obr. A) – rychlé a jednoduché provedení

Lasura:

siena pálená , lacca vídeňská (špetku), klížená pivem. Houbou nanese lazuru, roztupujeme a nepravidelně kartáčem uhladíme šikmo. Vezmeme regulovatelnou vidlici se suchým molitanovým válečkem (nebo houbovým). Nasadíme fládrovací váleček č. 94 a tiskneme 2 x vzor mramoru. Přes figuru rozeženeme fládrovacím rozháněčem (viz ceník – sada fládrovacích štětců), nebo jezevčíkem a převálečkujeme chlupatým válečkem, dále trenkujeme (řídký lak), lakujeme.

Upozornění: nepoužívejte laky vodou ředitelné!

Mramor –váleček č. 94 (obr. B) – rychlá a jednoduché provedení

Lasura:

2 díly kaselská hněd', 1 díl umbra pálená, klíženo pivem. Houbou nanese lazuru, roztupujeme a tiskneme fládrovacím válečkem č. 94 s regulovatelnou vidlicí se suchým molitanovým válečkem 2 x svisle , 1 x vodorovně a uhladíme (rozeženeme) místy jezevčíkem, nebo námi prodávaným rozháněčem, dále trenkujeme (řídký lak) a lakujeme.

Mramor – váleček č. 94 (obr. C) – rychlé a jednoduché provedení

Lasura:

2 díly černé, ½ dílu kaselské hnědi, klíženo pivem. Houbou nanese lazuru, roztupujeme a tiskneme válečkem č. 94 s regulovatelnou rukojetí se suchým molitanovým válečkem svisle několikrát přes sebe. Roztupujeme hrubým molitanovým válečkem, dále zjemníme chlupatým válečkem, trenkujeme a lakujeme.

Mramor – spíšský travertýn – válečky č. 12 a č. 12 A (obr.D) - pracnější, ale jednoduché provedení.

Lasura:

Kombinace - siena nepálená, umbra pálená černá, klížená žlutým dextrinem nebo pivem.

Na připravený bílý podklad tiskneme malířskou barvou (šedohnědou) válečky č. 12 a č. 12 A svisle dolů, ale šikmo k sobě, aby se vytvářelo obrácené věčko ve vzoru a lakujeme (ne lak vodou ředitelný). Po zaschnutí laku se nanese

houbou siena nepálná a umbra pálená v nepravidelně širokých pruzích a rozpracuje se hrubým molitanovým válečkem. Nechá se uschnout. Do vody nebo dextrinu se namočí štětec vidličák (viz. fládrovací sada) a nanese se žíly, které se za mokra rozhánějí kartáčem nebo štětcem rozháněčem (viz.fládrovací sada) na obě strany. Po zaschnutí lakujeme. Na suchý lak nanese houbou v pruzích černou lazuru a vysušíme jemným molitanovým válečkem.Po zaschnutí nanese žíly vidličákem + malovacím štětcem namočeným ve vodě nebo dextrinu. Dále rozháněčem rozháníme do stran a po zaschnutí lakujeme matným lakem s malým množstvím bílého emailu.

Dolní Dražov 16.října 2002

Podle informací p.Sýkory a fy Valex zpracoval: Zdeněk Klátil